

Škola v Sudějově prošla velkou opravou, typická renesanční omítka ale zůstala

*Příběhy
starých škol
Kutnahorska*

DIANA KOVANDOVÁ

Sudějov – O přesném datu vzniku sudějovské školy se může v dnešní době už jenom spekulovat. Jisté však je, že se jedná o obdivuhodnou budovu.

Ke vzniku školy se v Sudějově vztahuje více teorií. Měně pravděpodobná teorie říká, že první škola v Sudějově byla otevřena společně s kostelem a kaplí na přelomu 17. a 18. století. Daleko pravděpodobnější verzí se stává doba vlády Marie Terezie. Tehdy se v každém farním kostele se zavedenou povinnou školní docházkou v roce 1774 musela zřídit i škola. Každá škola měla v té době svého patrona. V sudějovské škole to byl stejný patron, jako na fare. Zpočátku učitelé školy nemuseli mít žádnou speciální kvalifikaci. Stačilo, když uměli číst a psát, aby si nikdo nestěžoval. Na provoz školy přispívali také obyvatele obcí, jejichž děti školu navštěvovaly.

Začátky vzdělávání v Sudějově byly velice skromné. Děti se učily v dřevěné chalupě číslo popisné 24 vedle fary. Na tomto místě stojí i současná budova bývalé školy. V roce 1812 byla chalupa zbořena a na jejím místě vznikla nová budova. Nová budova se sklá-

dala pouze z jedné třídy a svět-nice pro učitele. V roce 1863 se škola kvůli narůstajícímu počtu dětí zvětšila. Byla přistavena třída druhá. Ani díky tomu vstřícnému kroku prostory všem dětem na vyučování nestačily. Roku 1893 se schválilo rozšíření školy na trojtřídní. Bohužel nebylo na přístavení dostatek finančních prostředků.

Místní školní rada si od fary Josefa Eliase pronajala hostinský pokoj na fare na 70 zlatých ročně. Školní budova po úmyslné založením požáru vyhořela a v těchto prostorách a po různých hostincích se děti učily až do 16. ledna roku 1902.

Vlivem požáru se podarilo okresní školské radě získat dostatek finančních prostředků na postavení nové budovy s prvky renesance. Projekt nové školy zhotovil Jan Zvoník. Budovu následně postavil Josef Gallat z Uhlirských Janovic. Po necelých dvou letech se mohly děti těšit na docházení do nové školy v Sudějově.

Trojtrídní škola byla po konečných úpravách slavnostně otevřena 22. listopadu 1903. Z historických pramenů se neví, kolik přesně do školy docházelo dětí. Jisté ale je, že do školy chodily nejen děti přímo ze Sudějova. Škola byla totiž spádová a navštěvovaly ji i žáci z okolních vesnic. Mezi ně patřil Žandov, Janovická Lhota či Rašovice, které si ale později postavily školu vlastní.

Bohužel kvůli ubývajícímu počtu dětí v Sudějově a

okolních vesnicích byla původní trojtřídní otevřena už jako třída dvojtřídní. V této době už musel mít řídící učitel školy zkoušky ke kvalifikaci a zároveň zodpovídal za své „poučitele“.

Vzhledem ke klesajícímu počtu obyvatel i dětí v Sudějově se časem do školní budovy přestěhoval i místní národní výbor. Konec vyučování pak přišel v šedesátých letech. V roce 1963 byla škola uzavřena.

Všichni ale věděli, že by byla velká škoda, aby zůstala tak krásná, renesanční stavba prázdná napospas osudu. V budově tak usídlil obecní úřad. Prostor zde nasly i různé klubovny a obchod. I ten ale musel ustoupit době. Lidé začali dojíždět do supermarketů a obchod v sudějovské škole zanikl.

Obec posléze nechala v bývalé škole udělat dva byty. Jeden byt je nahore a druhý v přízemí. Ten vznikl před několika lety pro místní občanku, jejíž dům byl zničen při požáru.

V dnešní době je budova využita celá. Dole funguje společenská místnost a stále má zde sídli obecní úřad. Vznikla zde sociální zařízení a pořádají se tu i různá setkání. „Třebamalovany pátek pro děti, které se tam schází. Také tam máme pingpongový stůl. Když je venku osklivo, děti si tam chodí hrát,“ rekla hospodářka obce Marie Najbertová.

Budova bývalé školy byla v předchozích letech postupně rekonstruována. „Oprava-

OBEC LETOS DOKONČILA rekonstrukci celé budovy. Nyní je zde Obecní úřad, dva byty a společenská místnost. Foto: archiv obce Sudějov

la se po částech, dostali jsme dovy již opravena, některé práce jsou ještě potřeba. „Letos například budeme v bytech snižovat stropy, aby byl celý prostor dostatečně zateplen,“ dodala Marie Najbertová.

Natříkrát se tak dělala fasáda celé budovy. Renesanční omítka z roku 1903, která je pro budovu typická, byla za-

Doporučte nám školu

Máte v obci budovu, která je dnes prázdná, nebo slouží zcela jinému účelu, ale kdysi byla školou, v jejíchž lavicích po celá léta sedaly místní děti i děti z okolních vesnic? Doporučte nám ji a my její příběh zařadíme. Stačí poslat zprávu na e-mailovou adresu na.kovandova@denik.cz. Do

předmětů napište heslo „zmizelé

školy“ a do zprávy několik základních informací o školní budově včetně informací, kde se nachází a jak je dnes využívána. K mailu můžete přiložit i fotografii, popřípadě dobový snímek školy z časti, kdy byla ještě plně funkční. Staré školy a jejich příběhy budeme připomínat pravidelně každý týden v novinách.

(zd)